

Nationen i våra hjärtan

Under 1800-talet växte sig nationalismen allt starkare i Europas länder. Med hjälp av modern media och det framväxande skolväsendet skapades nya möjligheter att sprida det nationalistiska budskapet.

Läs kapitlet *Nationalismen* i läromedlet.

<https://digi.nokportalen.se/contents/a20dc6e2-1c5b-4d7a-a0c3-4230665031e6>

1. Studera texten nedan, som är hämtad ur *Lärobok i fäderneslandets historia* av Ohdner från 1870, och besvara frågorna.

”Fäderneslandets historia är den för oss viktigaste och käraste, ty hon lär oss, huru våra förfäder i forna tider levat och verkat, kämpat och lidit, vilka prövningar de genomgått, och vad stort de uträttat, samt huru vårt älskade fädernesland småningom blivit vad det nu är. Sverige är väl ett av Europas kallaste och minst befolkade länder, men det oaktat har det svenska folket förvärvat ett ärofullt namn i historien och utmärkt sig på mångahanda sätt, både genom fredliga värv och krigiska bedrifter.”

- a. På vilket sätt skildras Sverige (landet, folket och dess historia) så att läsaren ska få en positiv bild av nationen? Visa detta genom att stryka under de två exempel som tydligast visar detta i texten.
 - b. Av vilken anledning ska man studera sitt lands historia enligt Ohdner?
2. Studera texten nedan, som är hämtad ur *Lärobok i fosterlandets historia för svenska folkskolans barn* av Wendell från 1884, och besvara frågorna.

”Sverige är ett gott land, [...] hälsosamt men också strävt. [...] Så som vår moder [...] omhuldade oss med kärlek, närde oss vid sitt bröst, ledde våra första stapplande steg, värnade oss för faror, lärde oss att nämna Guds namn och bedja till Honom, så tager fosterlandet emot oss såsom medborgare i ett kristet land, vilket skänker oss välsignelsen av att leva i ett lagbundet (rättssäkert), fritt och fredsälskande samhälle, sörjer för vår undervisning, [...] fostrar oss att värna vår trygghet och självständighet som ett folk, låter oss ta del av det eviga Ordets sanningar (Bibeln) och fritt bekänna vår tro.

Långa tider har gått och hårda strider har utkämpats, innan Sveriges invånare fick alla dessa välsignelser som vi har idag. Må Sveriges söner och döttrar lära sig att med tacksamhet minnas vad deras förfäder gjort för landets väl och ära samt aldrig upphöra att vårda det dyrbara arv de fått ta emot, aldrig svika sin plikt och var och en efter sina krafter bidra till fosterlandet. Och må Sveriges unga söner växa upp, beredda att, om så skulle krävas, offra liv och blod för det kära landets frihet och självständighet.”

- a. Vad liknar Wendell Sverige vid?
 - b. Vilka värden anser Wendell att vi ska vara tacksamma över att vårt land står för? Ge tre exempel. Vilka likheter/skillnader finns mellan dessa och hur vi ser på Sverige idag?
 - c. Vad ska man som medborgare i Sverige göra för sitt fosterland enligt Wendell? Vad anser ni om det?
3. Ohdners och Wendells texter är båda djupt nationalistiska. Sammanfatta i tre till fem punkter hur deras nationalistiska inställning yttrar sig.
 4. Idag skriver man inte historia som Ohdner och Wendell gjorde. Men dagens elever i skolan läser också mycket historia. Tänk tillbaka på er historieundervisning i grundskolan; hur såg den ut, vad läste man, handlade det mest om Världen som helhet, Europa eller Sverige? Varför ser det ut så tror ni?